

Anna Enquist

Brief aan de prijswinnaars

Anna Enquist (pseudoniem van Christa Widlund-Broer, 1945) studeerde piano en cello aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag en psychologie in Leiden. Werkzaam als psychoanalytica debuteerde ze in 1991 met de dichtbundel Soldatenliederen (C. Buddingh'-prijs). Met haar eerste romans, Het meesterstuk (1994, Debutantenprijs 1995) en Het geheim (1997, Trouw Publieksprijs) – psychologische romans met een hoofdrol voor klassieke muziek – bereikte ze meteen al een groot publiek. In 2002 schreef ze het Boekenweekgeschenk, De ijsdragers, en in 2005 de grote historische roman De thuiskomst (genomineerd voor de NS-Publieksprijs). In Contrapunt (2008) verwerkte ze het tragische verlies van haar dochter Margit, die in 2001 op de Amsterdamse Dam op 27-jarige leeftijd op de fiets door een vrachtwagen werd overreden. Mede door haar inspanningen werd in Nederland de dodehoekspiegel verplicht gesteld. In 2013 schreef ze het Poëziweekgeschenk, Een kooi van klank. Als stadsdichter van Amsterdam schreef ze onder meer teksten voor zitbankjes boven de Noord-Zuidlijn. Ook is ze vaste medewerker van het voetbaltijdschrift Hard Gras. Deze brief begeleidde de 'corona-uitreiking' van de Martinus Nijhoff Vertaalprijzen 2020.

Brief aan de prijswinnaars

Zeer gewaardeerde winnaars van de Martinus Nijhoff Vertaalprijs, beste Irina en Jacques,

Van harte gefeliciteerd met deze belangrijke prijs, die de vaak verwaarloosde functie van de vertaler centraal stelt. De uitgebreide juryrapporten spreken over het excellente vakmanschap dat jullie werk kenmerkt: diepgaande kennis van idioom en syntaxis van bron- en doeltaal, creatieve oplossingen voor cultuurgebonden ‘onvertaalbaarheden’, het vermogen om van de vertaling een autonoom kunstwerk te maken.

Ik heb me vaak afgevraagd hoe jullie dat toch doen: het combineren van dienstbaarheid en trouw aan de tekst met de autonomie en de durf om deze juist te herscheppen en van de letterlijke tekst af te wijken. Het vermogen om deze twee aspecten te verenigen dwingt diepe bewondering af.

Het proces van vertaald worden heeft voor de schrijver beslist een griezelige kant, want de vertaler is de beste en nauwkeurigste lezer die je ooit zal treffen. Hij zal je betrappen op een verkeerde lichtval, een onlogische plattegrond, een anachronisme. Maar hij zal ook zijn uiterste best doen om je tekst echt te begrijpen, of het nu om de verbale eigenaardigheden van je protagonisten gaat of over de ritmiek van je zinnen. Op grond van die toewijding kan de vertaler je echt gelukkig maken.

De jury noemt, met Poesjkin, de vertalers ‘postpaarden van de verlichting’, maar voor de auteur is de vertaler een poortwachter die de deuren openzet naar andere landen, vreemde culturen en nieuwe lezersgroepen. Zonder jullie werk bleven wij gevangen binnen ons eigen taalgebied.

Vanuit die bewondering feliciteer ik jullie nogmaals, namens alle schrijvers, in dankbaarheid voor jullie moeilijke en soms ondoenlijk lijkende werk!

Met hartelijke groet,
Anna Enquist